

poslušali ter jim sledili. Tema je toliko občutljivejša, ker lahko hitro preraste v svoje nasprotje – to je razumevanje, da naj bi bila naloga učiteljev tudi ugajanje (ali celo zabavljaštvo). Če vendarle ostajamo v realnih okvirih, lahko ob tej temi, zaradi njene izjemne pomembnosti v smislu predpogoja samega vključevanja v pedagoški diskurz, ponovno izpostavimo *entuziazem učiteljev*.³ Kot kaže praksa (in kot že rečeno, je pojav zaradi subjektivne narave povsem nemogoče formalizirati v obliko pogoja ali strategije), ima lahko zavzetost, navdušenost za predmet (svoje delo), ki se kaže npr. v osebno angažiranem in zanimivem govoru/tekstu, precej veliko vlogo pri pridobivanju pozornosti učencev in spodbujanju aktivnega sodelovanja. Hkrati je to tudi eden redkih načinov vplivanja na čustveno stanje učencev (*pathos*), ki se zdi že v izhodišču dopusten za pedagoški diskurz.

Veselje, osebna angažiranost in zanimivost so seveda povsem relativni in subjektivni pojmi, diskurzivni pristop pa nam vendarle omogoča vsaj naslednje: v skladu z diskurzivnim pristopom so tudi to učinki oblikovanja diskurza (v najširšem smislu naštetih retoričnih elementov) in zato bi si moral ob tej temi zgolj vsak učitelj posebej v strateškem smislu zastaviti vsaj naslednje izhodiščno vprašanje:

Kako oblikovati svoj nastop, da bi izražal lastni entuziazem?

Čeprav se pričujoča študija torej po zastavljeni tematiki posveča predvsem racionalni argumentaciji, kar ne moremo dovolj poudariti pomembnosti *subjektivne plati pedagoškega diskurza*, posebej (še zdaleč pa ne izključno!) v uvodnih, pripravljalnih delih šolskega leta, posamezne učne ure ali teme. Na izredno pomembnost osebnega stika in odnosa med učitelji ter učenci želimo opozoriti vsaj s tem, da smo ta razdelek (relevantni temi o vljudnosti oz. etiki komuniciranja in o entuziazmu učiteljev oz. razmisleku o možnih strategijah pridobivanja pozornosti ter naklonjenosti učencev) umestili povsem na začetek našega modela. S tem mu pripisujemo konstitutivno vlogo *predpogoja uspešnega in učinkovitega izvajanja pedagoškega procesa ter pomembnost, enakovredno racionalni argumentaciji*.

3 Entuziazem učiteljev omenjamo v povezavi z vlogo/uporabo retoričnih sredstev prepričevanja v pedagoškem diskurzu na strani 66.